

Artistik Piyano Becerilerinin Geliştirilmesinde Grup Piyano Öğretiminin Etkileri^(*)

Eren LEHİMLER^(**)

Dilek BATIBAY^(***)

Öz: Araştırmada, oluşturulan piyano sınıflarında yapılan derslerde, grup piyano eğitiminin öğrencilerin artistik becerilerinin gelişimine etkilerinin neler olacağı sorusu araştırmanın problem durumunu ortaya koymaktadır. Bu problem durumunun ekseninde, daha önce yapılmış olan çalışmalar sonucunda belirlenmiş olan öğrencilerin piyano çalgısında artistik becerilerinin geliştirilmesinde karşılaştıkları sorunların, grup piyano eğitimi ile çözüme kavuşturulup kavuşturulamayacağı ve grup piyano eğitimi ile geleneksel piyano eğitimi arasında bir fark olup olmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada, grup piyano öğretiminin piyano becerilerine etkilerinin neler olacağına ortaya konması amaçlandığından, nicel araştırma yöntemleri kapsamında eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubu katılımcılarına, geliştirilen grup piyano öğretimi üniteleri doğrultusunda piyano eğitimi verilmiştir. Eğitim öncesi ve sonrasında ölçümler yapılarak veriler elde edilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda Grup Piyano Öğretimi ile öğrencilerin artistik piyano becerilerini geliştirdikleri ve gelişimlerinin gruplara göre değerlendirmesi yapıldığında ise deney grubu lehine anlamlı farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler ışığında ve araştırma konusu ile benzerlikler gösteren çalışmalarda incelendiğinde temel piyano becerilerinin kazandırılmasında grup piyano öğretiminin kullanılabilir olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Grup piyano öğretimi, artistik piyano becerileri, piyano laboratuvarı.

The Influence of Group Piano Instruction on The Development of The Artistic Piano Skills

Abstract: In the research, the influence of group piano education on the development of students' artistic and functional skills is the problem state of the research. The aim of the study within the context of the problem state is to determine whether the students' problems in the development of artistic and especially functional skills in piano instrument can be solved by group piano education or not and whether there is a difference between group piano education and classical piano education. In the study, it is aimed to reveal the influence of group piano teaching on piano skills and semi-experimental design within unpaired control group under quantitative research methods was used. Piano education was carried out for experimental and control group

^{*)} Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi'nin sağladığı proje desteği ile Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan "Grup Piyano Öğretiminin Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Geliştirilmesine Etkileri" konulu doktora tezinden üretilmiştir.

^{**)} Arş. Gör., Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (e-posta: eren.lehimler@marmara.edu.tr)

^{***)} Prof.Dr., Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi (e-posta: dilek.batibay@marmara.edu.tr)

participants in accordance with the developed group piano teaching units. Data were obtained by measurements before and after training. As a result of the study, the students developed artistic and functional piano skills with group piano instruction and there were significant differences in favor of the experimental group when the evaluation of the development according to the groups. It can be said that group piano education can be used to gain basic piano skills as a result of the obtained data and of the analysis of the similar studies.

Keywords: *Group piano instruction, artistic piano skills, piano laboratory.*

Makale Geliş Tarihi: 16.01.2018

Makale Kabul Tarihi: 20.12.2018

I. Giriş

Psikolog ve eğitimcilere göre eğitim, bireyin içindeki yetenekleri ve arzuları, ilgileri ulaşabileceği en üst düzeye kadar çıkarmak, kişinin potansiyel gücünü tam olarak geliştirebilmek için gerekli çevre imkânlarını hazırlamaktır (Kıncal, 2006, s.2). Öğretim ise, eğitimin planlı ve programlı bir şekilde belirli bir zaman diliminde ve belirli bir mekânda gerçekleştirilen bölümüdür (Kıncal, 2006, s.3).

Bu kapsamda eğitim ve öğretim programları, bireylere yaşam süreleri boyunca çeşitli disiplinlerle, potansiyellerini geliştirmelerine yönelik fırsatı mekân ve zaman kavramlarıyla sağlamaktadır. Bu programlar arasında bireyin gelişiminde sanat eğitimi ve dallarından birisi olan müzik eğitimi de etken rol oynamaktadır.

Sanat, insana, topluma ve toplumsal yaşama sıkı bir şekilde bağlıdır. Sanatta öz ve biçim, ulusallık ve evrensellik, soyutla somut, duygusalla düşünsel iç içedir ve birbirinden ayıramaz (Soygür, 1999). Müzik de sanatla aynı amaçların çatısı altında, insanların duygularını birbirlerine aktarmalarına aracı olan bir bilim dalıdır. Bu süreçte oluşan bilgi aktarımların eğitim ve öğretimle gerçekleşeceği düşünüldüğünde sanat ve müzik eğitimi kavramlarının, standartları ve gelişmeleri de önem kazanmaktadır.

Günümüze kadar birçok disiplinde olduğu gibi müzik eğitiminde, en az süre ve en az maliyet ile istendik davranış değişikliklerini elde edebilmek için çeşitli strateji, yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Geliştirilen bu strateji, yöntem ve teknikler müziğin oluşumunda var olan tüm bileşenlerde olduğu gibi çalgı eğitiminde de kullanılmıştır. 1700’lü yıllardan günümüze kadar çeşitli eğitim programlarına göre, değişimler geçiren ve hala eğitim metotları değişmekte olan piyano çalgısı, gelişen müzik eğitimi alanında önemli yer tutmaktadır.

Günümüz lisans programlarında dört yıl, sekiz dönem piyano eğitimi verilmektedir. Yüksek Öğretim Kurumu’nun (YÖK) ders tanımlarında piyano dersi şöyle açıklanmaktadır: Piyano eğitimi ve öğretimi müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsamaktadır (Akt. Aydın ve Tecimer,

2013). Yapılan tanım kapsamında pişano eğitimi, aşamalı olarak artistik pişano becerilerinin kazandırılmasını hedeflemektedir.

Bu araştırmada, grup pişano eğitimi ile geleneksel pişano eğitimi arasında bir fark olup olmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda pişano eğitimi kapsamında teknolojik bir pişano sınıfı oluşturulması ve bu çalışmanın uygulanması hedeflenmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Araştırma Deseni

Deney Grubu	Öntest (T1)	Grup Pişano Eğitimi	Sontest (T3)
Kontrol Grubu	Öntest (T2)		Sontest (T4)

II. Grup Pişano Eğitimi

Geçmişten günümüze kadar geçen süreç içerisinde eğitim, tanımlandığı döneme ve kültürel farklılıklara göre birçok eğitimci tarafından değişik kelimelerle ifade edilse de genel tanım çerçevesi bakımından benzeşimler göstermektedir. Günümüzde ise eğitim biliminin gelişimi ve değişimi ile genel olarak kabul gören tanımlaması;

“Eğitim; bireyin davranışlarında kasıtlı olarak ve kendi yaşantıları yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1973, akt. (Ayas, 2013, s.4).

Tanımda da ifade edildiği üzere bireyin eğitimi bir süreç içerisinde işler.

Bu sebeple; “Eğitim bir süreçtir ifadesinde, bir başlangıç aşamasından itibaren zamanla değişim gösterir, durağan olmayıp dinamik bir durumdur. Yani eğitim alan kişinin bir aşamadaki durumu bir sonraki zamanda veya aşamada farklılık gösterir.” (Ayas, 2013, s.4) denilmektedir.

Eğitimin insan yaşantısında olağan olarak bulunduğu düşünülürse, birey üzerinde istendik davranış değişikliklerinin müzik bilime ait olması ise müzik eğitimi tanımına giriş niteliğinde olacaktır.

Eğitim sürecinde bireydeki istendik davranış değişikliklerinin sağlanması için, verilen eğitimin belli bir plan, program içerisinde ve verilen eğitime uygun olarak belirlenecek yöntem ve tekniklerle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Eğitimciler, uygun olduğunu düşündüğü eğitim ortamı ve öğretim tekniklerini kullandığı süreci devam ettirse de, günümüzde değişen bireyler, aldıkları eğitime göre hazır bulunuşluk düzeyleri ve toplum olarak eğitimden beklentiler değiştiğinden dolayı eğitim sürecinde dışsal veya içsel faktörlerin etkileri ile aksamalar yaşanmaktadır.

Eğitim sorunlarının çözümüne ilişkin girişimler incelendiğinde ise genel olarak; öğretmen yetiştirme, yeni okullar inşa etme, öğrenim süresini uzatma ve ikili öğretim ve gece öğretimi gibi konuların ele alındığı görülmektedir. “Bu geleneksel çabalarla eğitim

sorunları yeterince çözülemediği gibi, tersine, var olan sorunlar da gittikçe artmaktadır” (Kaya, 2002, s.8, akt. (Yungul, 2018, s.1334).

“Eğitim alanında devam eden sorunların eğitimci ve yöneticileri yeni arayışlara yöneltmesinin temelinde;

- Öğretmenlerin sayıca azlığı.
- Öğretmenlerin niteliğinin düşük oluşu.
- Bireyler için gerekli olan bilgilerin ve bilgi miktarının iyi belirlenememesi.
- Bireylerin ilgi ve yeteneklerinin yeterince dikkate alınmaması.
- Uygun bilginin uygun yöntem ve tekniklerle sunulmaması.
- Gerekli bilginin etkili olarak kısa sürede kazandırılmaması
- Aynı anda büyük kitlelere eğitim hizmeti verilememesi gibi gerekçelerin olduğu söylenebilir” (Yungul, 2018, s.1335).

Bu gerekçelerin, eğitim ile bağlantısı yoğun olan müzik bilimi alanını da etkiledi düşünülür ise, müzik eğitimcileri ve bu grubun içerisinde yer alan piyano pedagogları bu sorunların çözümlerine ışık tutması için araştırmalarını yapmaya başlamışlardır.

Müzik biliminde çalışmayı planlayan öğrenciler, müzikal bilgi ve becerileri kapsayan geniş bir müzik altyapısına sahip olmalıdır. Eğitimcilerin, müzik alanı öğrencilerinin ve yapılmış olan birçok çalışmanın da ortaya koyduğu gibi söz konusu altyapının oluşabilmesi için piyano çalgısını kullanır (Trantham, 1970).

Piyanonun günümüzde müzik eğitimi içerisinde kullanım durumu incelendiğinde, piyano çalgısı, müziksel işitme, okuma ve yazmanın öğretildiği, ses eğitiminin verildiği, armoni eğitiminin verildiği ve benzeri derslerde ana materyallerden biri olmasının yanı sıra, orkestra, koro ve diğer çalgı derslerinde de eşlik çalma materyali olarak kullanıldığı görülmektedir.

Piyano; geniş bir literatüre sahip olma, çoksesli kullanılma, eşlik çalgısı olma özellikleri ile hem bir eğitim alanı olarak hem de etkili bir eğitim aracı olarak, çalgı eğitiminde önemli bir yere sahiptir (Yazıcı, 2013)

Piyano eğitiminin müzik programlarında vazgeçilmez hale gelmesi, piyano eğitiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin gelişmesine yol açmıştır.

Pace 1978 yılında yaptığı çalışmada, piyano eğitiminin verilebileceği beş çeşit eğitim modelinden bahsetmiştir. Eğitim modelleri olarak;

“1) Özel Piyano Dersi (Bireysel Piyano Dersi): Belli bir sürede bir öğrenci ile eğitim ya da öğretim yapılmasını kapsar. Bu yaklaşım dünya üzerinde yıllardır en çok yapılan piyano eğitimi kapsar ve şüphesiz milyonlarca eğitimci bu modeli kullanırken milyonlarca bu eğitimi almış kişilerde modelin devam etmesini sağlamaktadır.

2) Ustalık Dersi (Master Class): Çeşitli öğrenci performanslarının sergilendiği ve öğretmen tarafından eleştirilip, eleştiriler doğrultusunda düzenlendiği bir oturmudur.

3) Pişano Sınıfı Eğitimi: Bu pişano eğitimi birkaç öğrencinin (6 dan 24 e kadar) bir arada, eğitmenin kontrolü altında repertuar, teknik ile ilgili materyalleri içerisine alan performansları yapmak amacı ile kullanılır. Eserlerin çoğu (solo repertuar içerisinden) oda orkestrası şeklinde sergilenir çünkü birçok öğrenci arasında seviye farklılıkları vardır. Öğrenciler birbirlerini eleştirmezler sadece eğitmenin direktiflerini yerine getirirler. Her öğrenci bir çalgıya sahip olabilir yada ayrı sınıflara grup dağıtılabilir yada bir pişanoya birçok öğrenci yerleştirilebilir. Özel pişano repertuarı ve armoni, akor kurulumları, armonileme, doğaçlama ve analizi gibi teknik çalışmalar vardır.

4) Klavye Deneyimi: Genel sınıf olarak tanımlanır. Pişano, görsel-işitsel-duyusal materyal olarak ilkokullarda kullanılır. Sınıf dışı çalışmalar, ev ödevleri yoktur, pişano tekniği ve repertuarı ele alınmaz. Bu eğitim devlet okullarında yapılarak öğrencilerde, kendi yeteneklerini keşfetmeleri ve müzikal altyapı oluşturabileceklerini göstermek için bir deneyim sunar.

5) Grup Pişano Eğitimi: İki ya da daha çok öğrencinin öğreticinin rehberliği altında dinamik bir öğrenme ortamında birbirleri ile etkileşime girmeleridir. Gruptaki her öğrenci, performansa, işitsel ve görsel analize ve ya grup içerisinde birbirlerine yapıcı eleştiri yapmaya katılır. Her üye diğer üyelerin derse hazırlanmasından sorumludur ve her birinin derse kişisel katılımı vardır.” (Pace, 1978).

Ülkemizde müzik eğitimlerinin genel, özengen ve mesleki olarak verildiği düşünüldüğünde müzik eğitimi içerisinde yer alan pişano eğitimi yukarıda sayılan modellerden birkaçı ile verildiği görülmektedir.

Yapılan bu çalışmada, söz konusu modeller göz önüne alındığında ülkemizde pek kullanılmayan bir model olan “Grup Pişano Eğitimi” kullanılmıştır.

Grup pişano sınıfları 19.yy’ın başlarında Avrupa da ortaya çıkmıştır (Richards, 1962, akt. Young, 2010). Johann Bernard Logier öğrencilerin teknik yeteneklerine bakmaksızın pişano sınıfını öneren ilk pişano eğitimidir. Logier’in grup pişano sınıflarını 10 ile 30 öğrenci oluşturmaktadır. Fakat oluşturulan pişano sınıflarının koşullarından dolayı 8 ile 12 arasında akustik pişano yerleştirilebiliyordu. Bu sebeple Logier öğrencilerini seviyelerine göre gruplandırarak her gruba bir pişano vermişti (Young, 2010).

Logier’in Pişano Okulu’nda başlangıç seviyesinde ki öğrenciler basit melodiyi çalarken diğer gruplardaki öğrenciler de seviyelerine göre melodinin çeşitli varyasyonlarını çalışıyorlardı. (akt. Young, 2010).

Logier topluluk içerisinde pişano eğitime başlamanın öğrencileri cesaretlendirmesinden yola çıkarak grup pişano sınıflarını oluşturmayı düşünmüştür. Diğer öğrenciler pişano çalarken yeni başlayan pişano öğrencilerinin akıcı çalmalarını ve ritmik duygularının gelişeceğini söylemiştir. Logier, okullarında grup pişano eğitimcileri yetiştirmiş ve üç ciltten oluşan bir metot yazmıştır. Logier’in okulunun

başarısı Avrupa ve Amerika'ya kadar ulaşmış ve bu kıtalardan birçok ziyaretçi gelerek dersleri izlemiştir. Gelen ziyaretçiler Logier'in metodunu ve formatını öğrenerek kendi ülkelerinde uygulamaya başlamışlardır (Skroch, 1991).

Grup piyano eğitimine başlandığı tarihten günümüze kadar değişen şartlar ve teknolojinin gelişimi ile ilk ortaya çıktığı öğretiminin devamı nitelikte gelişimler göstermiştir. Piyano eğitimcileri tarafından benimsenen grup eğitimi içerisine günümüz teknolojisinin de desteği eklenince öğrencilerden beklenen davranış değişiklikleri artmakla birlikte öğrencilerin istenileni yapma kapasitelerinde de artış görülmektedir.

Grup piyano eğitimi hem öğretmen hem de öğrenci için birçok avantaj sunar. Zamanın etkili kullanılması, öğrencilerin bireysel öğrenmelerinde derinlemesine değişim olmasa bile birkaç öğrencinin aynı anda bir kerede eğitim almasına izin verir. Grup ortamının müzikal faydalarının yanı sıra, öğrencilerin bağımsız düşünme yeteneklerini kullanmaları ve müzik eğitimi sürecinde sosyal etkileşimi, olumlu tutumları, problem çözme ve duygusal becerileri geliştirmeleri için bir platform sağlar (Foo, 2005).

Müzik eğitiminin grup ortamında yapılması bilginin tek yönlü değil çok yönlü olduğunu öğrencilere gösterir. Çok yönlü bilgi alımında öğrenciler, sadece eğitimciden gelen bilgileri değil grup içerisinde bulunan akranlarından ("*Akran eğitimi, profesyonel öğretmen olmayıp, aynı sosyal sınıftan kişilerin öğrenme ve öğretirken öğrenmeleri için birbirine yardım etmeleri olarak tanımlanır*" (Topping, 1996, akt. Atalay Öcal, 2018, s.17)) gelen bilgi ve öğrenim modellerini de görerek kendi öğrenimini gerçekleştirmiş olur.

Tüm öğretmenlik alanlarında olduğu gibi, performans ağırlıklı bir alan olan müzik eğitimi alanında da öğretmen adaylarının öğrenme ve öğretme sürecine aktif olarak katılabilecekleri ortamlar yaratılmasının, onların alanlarında donanımlı ve deneyimli öğretmenler olarak mezun olmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Atalay Öcal, 2018, s. 1679). Bu sebeple grup ortamlarında öğrenim görmeleri öğrencileri sadece kendi öğrenmelerini değil gelecekte eğitimci olarak bilgilerinin aktardıkları süreçte öğrencilere katkılar sağlayacaktır.

Öğrenciler grup ortamında yapılan eğitimde kendileri haricinde diğer öğrencilerin çalınlarını da aktif olarak dinlediklerinden dolayı müzikal olarak kendilerini geliştirirler. Aktif dinleme müzik eğitimi alanında önemli bir yere sahip olduğundan dolayı piyano becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir role sahiptir. Bu konu hakkında araştırmacılar, "Başkalarının performanslarını dinlemenin önemi göz ardı edilmemelidir. Winters (1986), öğrencilerin sesleri sembollerle ilişkilendirebilme becerisinin gelişebileceğini savunmuştur. Flowers (1990) ve Zerull (1992) aktif dinlemeyi geliştirmek için çeşitli yolları tartışmışlardır. Müzikte yer alan estetik bileşenlerin algılama kabiliyeti arttığında, müzik bilgisi ve müzikal kavramların bütün olarak gelişeceğine dikkat çekmişlerdir. Bu açıdan, bir öğrencinin müzisyenliğini geliştirmek için aktif dinleme gereklidir; bu nedenle müzik öğretim müfredatın önemli bir bileşenidir (Foo, 2005)" demişlerdir.

Grup pişano öğretimi, etkileşimli bir öğretim modeli olduğundan dolayı, eğitiminin bu modeldeki grup dinamiklerini ve işbirlikçi öğrenme tekniğini müfredata göre iyi bir şekilde yapılandırılmalıdır. Yapılandırılan derste öğrencilerden, aktif bir şekilde öğrenmeye yardımcı olmak için etkinliklere katılmaları, kendi kendilerine grup içerisinde bilgiyi keşfetmeleri ve keşsettikleri bilgileri yaratıcı bir şekilde geliştirmeleri beklenmelidir (Foo, 2005). Bu beklentilerin gelişmesi ile de öğrencilerin müzikal olarak gelişmelerinin yanı sıra sosyal iletişimleri ve iş birlikçi yaklaşımları da gelişir (Chronister, 1976).

Grup pişano eğitiminin yapılabilmesi için belli başlı fiziksel olanakların sağlanması gerekmektedir. Pişano eğitiminin yapıldığı sınıf ortamları yeni teknolojik gelişimlerden etkilenerek günden güne değişimler göstermektedir.

“Pişano sınıflarının doğru bir şekilde düzenlenmesi başarılı bir eğitimin temelini oluşturur. Amerikan üniversitelerinde farklı pişano çalabilme düzeyi ile müzik programlarına giren öğrencilerin homojen bir şekilde gruplanması oldukça önemlidir. Ana çalgısı pişanodan farklı olan öğrencilerin pek çoğu üniversiteye ya çok az ya da ileri düzeyde pişano eğitimi alarak gelmektedirler. Bu nedenle, bu öğrencilerin pişano düzeylerini belirlemek için programa başlamadan önce bir seviye tespit sınavı yapılmaktadır. Bu sınav sonucunda öğrenciler genellikle başlangıç, ilk, orta ve ileri düzey olmak üzere gruplara ayrılırlar (Page, 1973). Doğal olarak pişano öğretmenleri sık sık ileri düzeydeki solo pişano eserlerini çok iyi çalabilen, ancak deşifre veya çökseslendirme yapamayan öğrenciler ile de karşılaşmaktadırlar. Bu durumdaki öğrenciler hem bireysel pişano dersleri almakta, hem de işlevsel pişano becerilerini kazandırmak için oluşturulan pişano sınıflarına devam etmektedirler (Lyke ve diğeri, 1996)” (akt. Kasap, 2005).

Pişano sınıflarına yerleştirecek öğrenci sayısı genellikle ders yapılacak sınıfın büyüklüğü, pişano sayısı, okulun ekonomik imkânları, sınıf seviyesi ve öğretmenin tercihlerine göre değişmektedir (Nagode, 1988). Amerikan üniversitelerindeki müzik okulları genellikle 4 ile 30 kişilik sınıflara pişano eğitimi ders sunmaktadırlar. Ancak Skroch’un yapmış olduğu araştırmaya göre (1991) pişano eğitimcilerinin tercih ettiği en ideal öğrenci sayısı genellikle 6 ile 10 arasında değişmektedir (akt. Kasap, 2005).

Grup pişano sınıfları ilk olarak oluşturulduğunda akustik pişanolar kullanılmıştır. Daha sonraki yıllarda dünyada yaşanan savaşlar sebebiyle, ekonomik sıkıntılar çekilmiş ve pişano sınıfları oluşturulamadığı için karton veya tahtadan yapılmış klavyelerle öğrencilere grup pişano eğitimi verilmiştir. 2. Dünya Savaşı sırasında da gelişen teknoloji ile elektronik pişanolar ile sınıflar oluşturulmuştur. Elektronik pişano laboratuvarlarında öğretmen konsolu ile sayıları 2 ile 64 arasında değişen sayıda pişano ile bağlantı kurabilme olanağı mevcuttur. Ancak, pişano derslerinde bu kadar çok sayıda pişano kullanılmamaktadır” (Kasap, 2005). Örneklenmiş seslerden ve öğrencilerin pişanolarının bilgisayar ara yüzlerini içeren kalitesi yüksek birden çok pişanodan oluşan bu laboratuvarlar iki yönlü iletişim ağı sunar. Bireysel pişanolarda, öğretmen ve sayıları 10’dan 26’ya değişen öğrenciler arasındaki bu iletişim ağı, ses ve müzikal bilgi dosyası gönderirken de kullanılmaktadır (Tsai, 2007, akt. Aydınlı, 2012).

Araştırmalarda belirtildiği üzere grup piyano sınıfları oluşturulurken seviye olarak eşitlenmiş gruplar oluşturulmuştur. Eşitlenen gruplarda öğrenciler temel piyano becerilerini (artistik ve işlevsel) geliştirmek için grup ortamında (ideal olarak söylenen en az 6 ile en fazla 10 öğrenciyi kapsayan) piyano öğrenimi görmüşlerdir. Yapılan araştırmalarda grup piyano eğitiminin eşitlenmemiş gruplarda da yapıldığı görülmektedir. Eşitlenmemiş gruplarda ise öğrenciler aynı eserleri varyasyonlar şeklinde çalışmışlar ve grup içerisinde ki akran öğrenimi ve işbirlikli öğrenme ile grup içerisinde etkileşime geçmişlerdir. Teknolojinin ilerlediği süreçlerde grup piyano eğitimi için piyano laboratuvarları geliştirilmeye başlanmıştır.

Günümüzde piyano laboratuvarları içerisinde genel olarak; elektronik piyanolar, bilgisayar, projeksiyon cihazı, kulaklıklar ve benzeri araçların bir arada bulunması ile oluşturulmaktadır. Bu araçların nasıl kullanıldığı konusunda ise; elektronik piyanolar öğrencilerin kulaklık yoluyla bağlantı kurduğu, eğitimcilerin ise midi bağlantısı ile bilgisayara yada eğitimci konsoluna girişi yapılarak kullanımının olduğu; bilgisayara bağlanan konsol yada piyanoların birlikte/ayrı ayrı kullanımının sağlanabilmesi için müzik yazılımlarının kullanımının olduğu ve bilgisayarın görsel/işitsel olarak bilgileri projeksiyon cihazı yardımı ile öğrencilere aktarım için kullanılması amacıyla laboratuvar içerisinde yer aldığı gözlemlenmiştir.

Yapılan bu çalışmada da Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri koordinatörlüğünün desteği ile oluşturulan piyano laboratuvarında; elektronik piyano, kulaklık, bilgisayar, projeksiyon cihazı, kamera, ses sistemi, harici ses kartı ve mikserler bulunmaktadır.

Ayrıca derslerin yapılacağı laboratuvar ortamında kullanılan müzik yazılımları ile eğitimciler “temel bilgisayar işlemleri haricinde ses kayıt programları ve nota yazma programlarıyla dersi destekleyici materyaller oluşturabilir. Ayrıca bu programlarla küçük boyutlu beste ve düzenleme gibi yaratıcılığa dönük çalışmalar da yapılabilir. Müzik eğitiminin çok önemli bir boyutu olan dinleme ve izleme aşamalarını da yine bilgisayar aracılığı ile kolayca yapabilir.” (Lehimler, 2016). Bu yönleriyle de teknolojinin grup piyano eğitiminde kullanılması sadece verilecek olan eğitim için değil eğitimi kullanılacak materyallerin oluşturulmasında da destek sağlayacaktır.

III.Yöntem

Araştırmada, grup piyano öğretiminin piyano becerilerine etkilerinin neler olacağını ortaya konması amaçlandığından, nicel araştırma yöntemleri kapsamında eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubu rastgele atama yapılmaksızın seçildiği için yapılacak olan çalışma yarı-deneysel desende oluşturulmuştur.

Bu araştırmada Piyano Laboratuvarı oluşturularak deney grubuna grup piyano eğitimi verilmiştir. Kontrol grubunu ise geleneksel eğitimlerine devam eden piyano öğrencileri oluşturmuştur. Eğitim öncesinde öğrencilere öntest uygulanmıştır. Öntest kapsamında, “Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği” uygulanmıştır. Her gruba da Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı müfredatında yer alan,

Pişano ve Armoni-Kontrpuan-Eşlik ders içerikleri ile YÖK'ün (2007) lisans tanımları çerçevesinde yine Pişano ve Armoni-Kontrpuan-Eşlik ders tanımlarına göre hazırlanmış 7 ünitelik pişano eğitimi verilmiştir. Pişano ders çıktıları kapsamında öğrencilerden pişano becerilerini (artistik) geliştirmeleri beklenmektedir. Deney grubu öğrencileri grup pişano eğitimi alırken kontrol grubu öğrencileri geleneksel eğitimlerine devam etmiştir.

Oluşturulan 7 üniteye yer alan konular, 12 hafta içerisinde ve haftada 2 saatlik derslerde uygulanmıştır. Eğitim sonucunda her iki gruba uygulanan sontest sonuçları ile elde edilen veriler çeşitli testler kullanılarak karşılaştırılmıştır. Sontest sürecinde, "Pişano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği" tekrar uygulanmıştır. Testler sonucunda grup pişano öğretiminin artistik pişano becerilerine etkilerinin dışsal faktörlerden mi yoksa uygulanan eğitimden mi kaynaklandığı belirlenmiştir.

Araştırmada deneysel desen kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir. Araştırmanın yapıldığı öğrenci grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde temel pişano eğitimi alan 2. sınıf (n = 12) öğrencileri oluşturmuştur. Deney ve kontrol gruplarına atamalar yapılırken, önceki pişano derslerindeki notları, ders aldıkları öğretim elemanlarının görüşleri ve akademik başarılarına bakılmış, birbirlerine ortalama olarak denk olabilecek 6'şar öğrenciden oluşan gruplar elde edilmiştir.

IV.Bulgular

1) Deney ve kontrol gruplarının pişano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Pişano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Pişano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Pişano Becerileri Boyutu öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	P
Pişano Becerileri Derecelendirme Ölçeği	Deney	6	7.58	45.50			
	Kontrol	6	5.42	32.50	11.50	-1,054	,292
	Toplam	12					

Tablo 2 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Pişano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Pişano Becerileri Boyutunun gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri p=,292 bulunmuştur.

2) Deney ve kontrol gruplarının pişano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Pişano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	P
Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği	Deney	6	8.58	51.50			
	Kontrol	6	4.42	26.50	5.50	-2,019	,043
	Toplam	12					

Tablo 3 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=,043$ bulunmuştur.

3) Deney grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Deney Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Piyano Dersi Tutum Testi	Negatif	1	1,00	1,00		
	Pozitif	5	4,00	20,00		
	Eşit	0				
Sontest Piyano Dersi Tutum Testi Öntest	Toplam	6			-1,997	,046

Tablo 4 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=,046$ bulunmuştur.

4) Kontrol grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Kontrol Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
	Negatif	2	4,00	8,00		
	Pozitif	4	3,25	13,00	-,524	,600

Piyano Dersi Tutum Testi	Eşit Toplam	0 6
Sontest Piyano Dersi Tutum Testi Öntest		

Tablo 5 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=,600$ bulunmuştur.

V.Sonuç ve Öneriler

1) “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=,292$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma öncesinde ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$).

2) “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=,043$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma sonrasında ölçülen piyano becerileri bakımından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$). Deney Grubu öğrencilerinin Kontrol Grubu öğrencilerine göre artistik piyano becerilerini daha fazla geliştirdikleri yargısına varılabilir.

3) “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=,046$ bulunmuştur. Deney grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$).

4) “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=,600$ bulunmuştur. Kontrol grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$). Katılımcı puanları bireysel olarak incelendiğinde altı katılımcıdan, dördünün

pozitif yönlü ikisinin negatif yönlü gelişim gösterdiği görülmüştür. Katılımcıların dördünün çalışma sonrası yapılan ölçümde olumlu yönde grup açısından anlamlı olmasa da gelişim gösterdikleri söylenebilir.

5) Genel olarak sonuçlar incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin gelişimlerinin daha anlamlı olduğu ve grup piyano öğretiminin geleneksel piyano eğitimine göre temel piyano becerilerinin kazandırılmasında daha işlevsel olduğu söylenebilir.

6) Grup Piyano Öğretiminin dünya genelinde temel piyano becerilerinin kazandırılmasında kullanımının yaygın olduğu göz önüne alındığında, ülkemizde de bu öğretimin kullanımının artırılması için çalışmalar yapılması önerilmektedir.

7) Araştırmada grup piyano eğitimi için oluşturulan laboratuvar ortamının ülke geneline yayılmasını sağlamak amacıyla çalışmaların yapılması ve oluşturulacak laboratuvarların, teknolojik gelişmelerin takip edilmesiyle geliştirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

8) Grup piyano laboratuvarlarının sadece piyano eğitiminde değil, genel müzik becerilerinin kazandırıldığı diğer derslerde eğitim ortamı oluşturulduğu göz önüne alındığında, müzik eğitimi müfredatında var olan müziksel işitme, armoni, eşlik çalma, orkestra/oda müziği ve oda korosu gibi derslerinde oluşturulan laboratuvarlarda işlenmesi önerilmektedir.

9) Temel piyano ve müzik eğitiminin verildiği Güzel Sanatlar Liseleri gibi alan içi orta öğretim kurumlarında da aynı öğretim yönteminin kullanılması için çalışmalar yapılması önerilmektedir.

10) Müzik Öğretmenliği mesleğinde çoğunlukla işlevsel becerilerin kullanıldığı göz önüne alındığında, müzik öğretmenleri için işlevsel becerilerin geliştirilmesine yönelik grup piyano eğitimlerinin hizmet içi olarak verilmesi adına çalışmalar yapılması önerilmektedir.

11) Ülkemizde kullanılmak üzere, geleneksel müzik örneklerimizi de kapsayan grup piyano metotlarının hazırlanarak müzik eğitimine kazandırılması önerilmektedir.

Kaynaklar

Atalay Öcal, B. (2018). *Scaffolding stratejilerinin müzik öğretmeni adaylarının çalgı öğretme ve yansıtıcı düşünme becerilerine etkisi (Marmara Üniversitesi Örneği)* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Atalay Öcal, B. ve Çoban, S. (2018). Scaffolding stratejileriyle desteklenmiş mikro öğretim uygulamalarının keman öğrencilerinin çalgı çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerine etkisi. *Social Sciences Studies Journal*, 4 (18), 1678-1683.

Ayas, A. (2013). Eğitim Bilimine Giriş. Özmen H. (ed.) ve Ekiz D. (ed.). *Eğitimle İlgili Temel Kavramlar 1. Bölüm s.1-13*. Ankara: Pegem Akademi.

- Aydınlı, D. (2012). *Gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi 3. Sınıf öğrencilerinin okul şarkıları eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesinde grup pişano öğretiminin etkisi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydınlı, D. ve Tecimer B. (2013). Grup pişano öğretiminin müzik eğitimi öğrencilerinin okul şarkılarını eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesine etkisi [Elektronik versiyon]. *Cumhuriyet Journal of Education Dergisi*, 2(2), 10-24.
- Chronister, R. (1976). The Challenge of Group Teaching. *Clavier*, October, 40-42.
- Foo, C. O. (2005). Group Piano Teaching: An Interactive and Experiential Approach. *Music Educators Journal*, 77 (4), 21-23.
- Kasap, B. (2005). İşlevsel pişano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 149-154.
- Kasap, B. (2005). Amerika Birleşik Devletleri'nde grup pişano eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 191-206.
- Kıncal, R. Y. (2006). Eğitim bilimine giriş. *Ankara: Nobel*.
- Lehimler, E. (2016). Müzik öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli öğretime ilişkin tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Language, Literature and History of Turkish*, 11(14), p.441-456.
- Pace, R. (1978). Piano lessons – private or group?. *Keyboard Journal*, 4(2), 1-8.
- Richards, W. H. (1962). *Trends of piano class instruction, 1815-1962*. (Unpublished Doctoral Dissertation), University of Missouri, Columbia.
- Skroch, D. (1991). *A descriptive and interpretive study of class piano instruction in four-year colleges and universities accredited by the National Association of Schools of Music with a profile of the class piano instructor*. (Unpublished Doctoral Dissertation), University of Oklahoma, Oklahoma.
- Soygür, H. (1999). Sanat ve delilik. *Klinik Psikiyatri*, 2, 124-133.
- Trantham, W. E. (1970). A Music Theory Approach to Beginning Piano Instruction for the College Music Major. *Journal of Research in Music Education*, 18(1), 49-56.
- Yazıcı, T. (2013). Pişano öğretiminde karşılaşılan sorunların pişano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.
- Young, M. M. (2010). *The use of computer and keyboard technology in Selected independent piano studios*. (Unpublished Doctoral Dissertation), The University of Texas, Texas.
- YÖK (2007). Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programı. Yükseköğretim Kurulu.
- Yungul, O. (2018). Müzik Eğitiminde WEB Tabanlı Uzaktan Eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1333-1348.